

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 13. Omnes Universitatis Parisinæ Ordines appellationi adhærentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Sæc. XVIII. fores constituti estis, quamdiu Episcopi illa non fuerint abusi &c. ,,
 A. C. 1719.

Insuper Regni Moderator quosdam Appellantes, quos invalescens fanatismus ad manifestam rebellionem abstraxerat, exilii poena plectebat, simulque vetabat, ne a Parisiensis Parlamenti Procuratore Arelatensis, Massiliensis, & Tolonensis Episcoporum mandata examini subjicerentur: Cisterciensibus quoque Regii Sacelli Luparensis curam ademit, eo quod suam appellationem manifestam reddere præsumpsissent, ac denique, nil eorum prætermisit, quæ ad Ecclesiæ defensionem, pacemque reddendam proficere censuit.

§. XIII.

Omnes Universitatis Parisinæ Ordines appellationi adhærentes.

*Acta Publ.
 Const. p. 508.*

Insuper refractarii Parisiensis Facultatis Theologicæ Doctores novam, eamque vere ridiculam aperuere scenam; ut enim majus suæ appellationi pondus adderent, ceteras omnes Facultates seu Ordines, Nationes, Juristas imo ipsos & Medicos, quorum tamen non pauci in hac controversia, rebusque Theologicis omnino hospites & peregrini erant, sollicitabant, ut contra Constitutionem *Unigenitus* cum eis
 ullu-

ullularent, eosque appellantes verve-
 cum more sequerentur, proin ipsi glo-
 riarari possent, quod *communi Universita-*
tis nomine Pontificium decretum ab uni-
 versa Ecclesia receptum generose reje-
 cerint, perinde ac si immota Ecclesiæ
 petra concussa contritaque fuisset, ad
 solum Gallicanæ Universitatis tantum.
 Ergo die sexta Septembris anni prioris
 Facultatum Deputati in Collegio Cho-
 letæo sua habent comitia, in quibus
 Michael Godeau Universitatis Rector
 conductitia magniloquentia in totius
 Universitatis laudem exposuit, conver-
 sos esse jam pridem Gallorum omnium
 oculos in Parisiensem universitatem,
 quicumque sunt in hoc imperio boni &
 memores traditæ a patribus Doctrinæ,
 expectare ab alma literarum divinarum
 humanarumque parente, ut in ancipiti
 hocce rerum discrimine, pro nunquam
 intermisso more suo, tandem veritati
 tam periculose laboranti succurrat. Ni-
 mirum evanuisse spes illas, fore, ut
 unde tam gravia Religionis vulnera in-
 flicta erant, inde mitteretur remedium,
 quod efficax esse non poterat, nisi causa
 mali tolleretur. Præstigiis iniquorum ob-
 turari usque aures summi Pontificis, ne
 studiosorum sui filiorum preces audiat,
 averti oculos, ne videat mala, quæ clara
 sunt. Superesse jam adversus Constitutio-
 nem

Sæc. XVIII.
 A. C. 1719.

Hist. Eccles. Tom. LXX.

F nem

Sæc. XVIII. nem Unigenitus, viam salutis unam, jam
A. C. 1719. inde a primis temporibus monstratam,
 & in sæculis deinceps omnibus initam,
 ut ad supremum Ecclesiæ tribunal con-
 fugiatur, cui uni datum est a Spiritu
 sancto, ut non possit in fide errare
 aut fallere.

Certe a Parisiensi Academia, qua
 notum sit nullum esse ordinem in orbe
 toto Apostolicæ Sedi verius addictum,
 plura tamen ejusmodi Appellationum
 a Romanorum Pontificum judiciis,
 exempla, quam ab ullo quoquam Or-
 dine edita fuisse, etiam in causis le-
 vioribus. Quanto nos igitur decere nunc
 magis in tam turbulenta tempestate il-
 lam anchoram amplecti adversus Con-
 stitutionem Unigenitus, qua perculsis
 uno fulminibus ictu centum & una
 Propositionibus verum & æquum sub-
 versum est, Christiana Fides, sancto-
 rum Patrum Doctrina, disciplina morum,
 Episcoporum auctoritas, Regum nostro-
 rum jura & securitas, libertates Ec-
 clesiæ Gallicanæ labefactantur, quæ
 lata sit, tribus aut ad summum qua-
 tuor e Cardinalium numero in consilium
 adhibitis, quæ denique, ut cætera
 omittantur, Reum, ministrum sacrorum,
 spirantem adhuc & vivum, non cita-
 tum, audiri se enixe & suppliciter po-
 stulantem inauditum damnat verbis
 atrocibus. His

His præmissis, Universitatis Rector Sæc. XVIII.
 hanc appellationem esse necessariam A. C. 1719.
 demonstrare nitebatur ex nefaria
 Joannis de Montampuis Rectoris ora-
 tione: querebatur autem hanc appel-
 lationem certis ex caussis non fuisse tunc
 solemnitatibus omnibus, formulisque
 juris munitam: nunc vero, cum ad eam
 temporum iniquitatem dissimulatus er-
 ror caput audacius erigat, Deputatos ro-
 gabat, ut cum singulis Ordinibus agant, at-
 que ab eis exquirant, quid fieri pro defen-
 sione fidei avitæ, ac dignitate Univer-
 sitatis oporteat.

Die ergo prima Octobris sexdecim
 Deputati in comitiis comparuere, no-
 mine S. Facultatis ab Academico Tri-
 bunali postulantes, ut recipiatur eorum
 adhæsiō ad Appellationem quatuor Epi-
 scoporum & Cardinalis Noailii, eaque
 ad *æternam rei memoriam* in omnibus Uni-
 versitatis tabulis inscribatur, totiusque
 Universitatis nomine communis a præ-
 fata Constitutione fiat appellatio: His
 concessis primo, nomine S. Theologicæ
 Facultatis Nicolaus Chaudiere Decanus
 pronuntiavit, S. Facultatem postulare,
 ut hæc appellatio fiat, & ut in eam
 rem ceteri Ordines Academici, *quo fiat*
vis unita fortior conspirent suis suffra-
 giis: postea Facultas Juridica statuit,

F 2

ut

Sæc. XVIII. ut Parisiensis *Universitas pro suo jure &*
 A. C. 1719. *more* a præfata Constitutione appella-
 tionem quamprimum suo nomine in-
 terponat, & Facultas Consultissima eo-
 dem modo appellet, hancque appella-
 tionem Universitas publicari, & ubi-
 que insinuari curet, quin ulla in re re-
 verentiæ erga Sedem Apostolicam de-
 rogatum velit. Medica etiam Facul-
 tas perorante Amando Douté Medico
 enuntiavit, quod Saluberrimus Ordo
 censuerit esse appellandum: Eadem
 die nomine Gallorum Nationis Carolus
 Rollin Procurator exponebat, quod
 hæc Natio, postquam Alma Parisien-
 sis Academia pietatis pariter & scien-
 tiarum Parens, quid sentiret, occa-
 sione quatuor Episcoporum appellan-
 tium aperuit, jam dudum expectarit
 commodam occasionem parem instru-
 di appellationem: nunc ergo hac op-
 portunitate per Cardinalis Noaillii ap-
 pellationem oblata judicavit hanc ap-
 pellationem esse prorsus necessariam
 & quidem ad servandam fidei & disci-
 plinæ morum integritatem, ad asse-
 renda Episcoporum jura, ad defenden-
 das Regni & Ecclesiæ Gallicanæ liber-
 tates, & Regum securitatem, quæ om-
 nia in extremum discrimen præfata
 Constitutione adducerentur. Eodem
 tenore Picardorum Natio quatuor Epi-
 scopo-

scoporum & Noaillii appellationi inhærens, appellavit, servato tamen semper Catholicæ unionis vinculo, & communione ac obsequio erga Cathedram B. Petri, & intacta pariter canonica obedientia erga Pontificem. Horum exempla sequebantur Nationes Normanorum, & Germanorum, quarum suffragiis ad acta relatis singuli suas appellationes confirmarunt, demum vero idem Rector ex suggestu orationem habuit, in qua ob obtentam Parochiam SS. Cosmæ & Damiani Universitati grates repondens, plurimum fiduciæ in præfatorum Sanctorum patrocinio esse reponendum dixit, eoquod sicut in corporibus medendis incubuerunt, ita potiolem gerant curam sanandorum ab erroris ægitudine animorum, postea converso sermone ad Constitutionem *Unigenitus* inquiebat, appellationem quidem ab ea nomine Universitatis, merito dici posse ratam & decretam, Conclusionem lata die primo hujus mensis, secundum omnium Ordinum sententias. Optimum tamen visum fuisse illam hodierna deliberatione recognosci. Quantum enim ejusmodi consultationi gravitatis ac ponderis accessurum, si hic, in loco majorum, collecti in Comitium unum omnes omnium Ordinum

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

Sæc. XVIII. dinum Magistri, sua suffragia, nova
 A. C. 1719. deliberatione velint confirmata?

Luctuosum illud esse & peracerbum, eo res devenisse, ut non aliam quam provocationis via averti posse videatur propinquum schismatis discrimen, tollique e medio scandalum, in quod peræque & maxime simplices, & maxime oculati fideles impegerunt, ex quo prodiit in lucem Constitutio *Unigenitus*.

Sed enim in Gallia nostra, illa occasione, turbas quotidie magis ac magis excitari. Triumphare turbulentos quosque perniciosarum corruptelarum doctores & patronos.

Frustra Antistites e nostris sanctissimos juxta & doctissimos multiplices vias iniisse apud Clementem XI. ut agnosceret Decretum illud fuisse ipsi pravi insinuatione suggestum. Nihil usquam tanta moderatione tamque diuturna patientia profectum fuisse.

Quando igitur, inquit, per alienam pertinaciam non licitum est Pacem & Veritatem amicæ consensionis foedere colligatas tueri simul & observare, veritati periclitanti suppetias ferre ne dubitemus: Veritati, inquam, quæ nemini blanditur, nemini male palpatur, quæ nullum seducit, quæ aperte denuntiat: *Væ homini illi, per quem scandalum*

lum venit: Veritati, cui subjici, a qua Sæc. XVIII.
A. C. 1719.
vinci, gloriosissimum esse prædicat Divus Augustinus: Veritati, cujus vindicandæ causâ majores nostri nihil non fecere, nihil non toleravere.

Nam quid ego, inquit, coram eo cœtu virorum, qui sunt in orbe toto doctrina sua ac pietate percelebres, fusius exhibeam Appellationis remedium adversus Ecclesiastica mala fuisse centies efficaci virtute a majoribus vestris usurpatum, aut Pontificem Romanum Synodo Generali atque Ecclesiæ subesse; quod (ut Legati vestri in Basileensi Concilio plane asseveraverunt) Ecclesia *errare non possit, Pontifex possit: quod Mater illa, hic filius: Sponsa Christi illa, hic tantummodo Vicarius.*

At ecce, dum Pontificia Sanctio, quæ incipit *Unigenitus Dei Filius*, ad judicium vocatur Ecclesiæ, transversa occurrit alia Sanctio recentior, quam ferunt affixam Romæ die 8. Septembris, Literarum Pontificiarum nomen in fronte gerens, sed intus scatens intolerandis erroribus, quam Senatus Parisiensis Curia sua jam auctoritate perculit suppressitque, quamque non dubito, quin pro vestro erga veram fidem atque antiquam Ecclesiæ disciplinam studio, ad Concilium pariter Generale, unacum Constitutione *Uni-*

Sæc. XVIII. *genitus*, *sitis* discutiendam perdu-
A. C. 1719. *cturi*.,

Declamationem hanc amplissimi Re-
ctoris excepit M. *Edmundus Pourchot*, in
Consultissima Juris utriusque Facultate
Licentiatus, Philosophiæ Professor eme-
ritus, antiquus Rector, & Syndicus
Universitatis, qui præfatus, ad se ab
Eminentissimo Cardinali Noaillo missa
fuisse duo exemplaria suæ recentis Ap-
pellationis a literis quibusdam per hæc
verba incipientibus: *Pastoralis Officii*,
Romæ affixis die octavo Septembris
nuper elapsi: unum illius Appellatio-
nis exemplar mihi Scribæ tradidit in
tabulario Universitatis asservandum:

Deinde dixit, Almam Studiorum
Parentem, Universitatem Parisiensem,
a Regibus Christianissimis institutam
fuisse non solum ad excolendas inge-
nuas artes & disciplinas, juventutem-
que omni bonarum literarum & scien-
tiarum genere informandam, sed ma-
xime ad tuendos purissimorum fidei
dogmatum, sanctiorisque morum di-
sciplinæ fontes; ad Hierarchiam sacram,
Regiamque potestatem, quæ soli Di-
vinæ in temporalibus subjecta est, pro-
pugnandam; afferendosque venerandæ
Antiquitatis Ecclesiasticæ Canones, qui-
bus firmiter adhærens Ecclesia Galli-
cana novarum Constitutionum jugum
a se

a se semper removit, veteremque libertatem integram & illibatam hactenus conservavit.

li- Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Instituti officiique sui nunquam oblitam fuisse Universitatem, certissimaque, quæ nobis supersunt, historiaram monumenta palam testari, nullis eam, quoties opus fuit, pepercisse laboribus, ut vera & avita doctrina in Ecclesia Catholica vigeret; ut assererentur Regum Christianissimorum jura, quæque ipsi lege divina debetur obedientia & fides, facta testata remaneret. Assertam fuisse doctrinam hanc in Conciliis Constantiensi & Basileensi, propterea maxime quod Theologi Parisienses, tum qui Magisterii Laurea in sacra Theologiæ Facultate fuerant donati, tum qui cum illustri illo Nicolao Clamengio intra Præclaræ Artium Facultatis gremium constiterant, aliique Academici immensas sacræ eruditionis opes Synodis illis suppeditaverant. Neque minus in Concilio Tridentino effulisse illorum doctrinam, nec minorem eos a Concilii Patribus pietatis & scientiæ laudem retulisse. Mirum non esse, si eximie, quibus aliunde commendationem merebantur, dotes, nimirum eruditio multiplex, sincerus veri restique amor, & inexpugnabilis probitas, plurimorum hominum contrariis doctrinis

F 5 imbu-

Sæc. XVIII. imbutorum odia in ipsos concitarint.

A. C. 1719. Quodcumque enim Scriptores Curia

Romanæ mancipati vires suas & artes adhibuerunt, ut Pontificiam potestatem non solum in Ecclesia, verum etiam in Imperio ultra modum extollerent, illos ab Academicis Parisiensibus & voce & scriptis semper fuisse repressos; imo, si quid ipsis Romanis Pontificibus exciderit, quod vel fidei Christianæ dogmatis repugnaret, vel adversaretur, Hierarchiæ sacræ aut Ecclesiasticæ disciplinæ, vel jura Regum appeteret, iis moderate quidem & illæsa, quam Christus præcepit erga ipsos obedientia, sed tamen fortiter & libere Academicos Parisienses obstitisse. Exemplo esse Joannem XXII. cum opinionem suam de dilata beatarum mentium ad Divinæ Majestatis intuitum assumptione palam fecit; Bonifacium VIII. cum sibi non errandi prærogativam, quam soli Ecclesiæ concessit Christus, supremumque in temporalem Regum potestatem dominium asserere conatus est. Itaque novum non esse nec inauditum, Universitatem Parisiensem Curia Romanæ illiusque affectuum molitionibus adversari, & a Decretis Romanorum Pontificum ad Ecclesiam Universalem in Concilio libero congregatam, salvo unitatis vinculo, provocare, Hujus rei

Acta

Acta in Commentariis Academicis legi Sæc. XVIII.
 posse Annorum 1313. 1406. 1413. 1416. A. C. 1719.
 1595. iisque adjici posse recentiora
 Annorum 1626. 1627. 1643. 1644.
 1682. 1688.

Subjunxit Syndicus Universitatis,
 non posse hujus temporis Academicos
 a majorum suorum vestigiis recedere:
 Appellationem a Decretis Romanorum
 Pontificum ad Concilium Generale mi-
 nime obstare, quominus adhæreatur
 sanctæ Sedi Apostolicæ, quæ est uni-
 tatis Ecclesiasticæ centrum; & prima-
 tus, qui jure divino Romanis Pontifi-
 cibus competit, reverenter agnoscatur.
 Etenim *fidelis Deus, per quem vocati sumus*
in societatem Filii ejus Jesu Christi Domini
nostri, ut docet Apostolus Ep. 1. ad
Corinth. cap. 1. v. 9. Quis autem ab
ea societate separare possit fideles, quam-
diu Christianorum seu unctorum Do-
mini nomen, quod a Christo accepe-
runt, in Ecclesia Catholica conservant,
capitique illius Christo, & Pontifici
Romano Divi Petri successori indisso-
lubili nodo adhærent? Quis ab eorum
finu spem illam dulcissimam seripiat,
qua confidunt, fore tandem aliquando,
ut postquam hujus vitæ, quæ militia
est, certaminibus fuerint Christi gratiâ
defuncti, & salutis æternæ præmio do-
nati, augustissimum Jesu servatoris libe-
 rato-

Sæc. XVIII. ratorisque nomen, quo tunc gloria
 A. C. 1719. buntur (*) perpetuis laudibus sint ce
 lebraturi.

Igitur Academicis Parisiensibus Chri
 stianos esse licere & Academicos: sine
 adhærere Ecclesiæ Catholicæ tanquam
 membra ejus corporis, cujus caput est
 Christus, & majorum suorum vestigiis
 inhærendo avitam doctrinam, quam
 semper tenuit Universitas Parisiensis
 propugnare. Utroque hoc nomine Chri
 stianorum & Academicorum, suam de
 bere fidem, opem atque operam & Ec
 clesiæ Christi, & Regi suo, & Patriæ
 Agi nunc temporis de conservanda fide
 integritate: de retinendis Moralibus Chri
 stianæ & Ecclesiasticæ disciplinæ regu
 lis; de asserendis Regiæ & Episcopalis
 dignitatis juribus secundum doctrinam
 Ecclesiæ Gallicanæ & hujus primariæ
 Universitatis; de libertate Scholarum
 Catholicarum tuenda: quæ omnia il
 lustres nec minus eruditione quam pie
 tate præstantes Præsules, alique in
 signes Theologi scriptis solidissimis, qui
 bus obfisti non potest, demonstrarunt
 subverti ac pessumdari Constitutionem
 illa, quæ incipit *Unigenitus*, quam male
 con

(*) Legatur Ludolphus de Saxonia Carthu
 sianus, *Lib. de vita Jesu Christi*, quam scri
 psit circa initium 14. Ecclesiæ sæculi cap. 20.

consulti homines, novis suis figmentis, Sæc. XVIII.
 spreta veneranda antiquitate, nimium A. C. 1719.
 addicti, diuturnis artificiosisque insti-
 gationibus obrepentes elicuerunt a Ro-
 mano Pontifice Clemente XI. die octavo
 Septembris Anno 1713. reclamante nec
 audito, & tamen audiri instantissime
 flagitante ad sui defensionem Auctore
 inter hujus ævi Theologos nominatiffi-
 mo, cujus famam doctrinamque cen-
 tum & unius Propositionum e Com-
 mentariis illius in novum Testamentum
 excerptarum, & contra testatam non
 semel ipsius sententiam expositarum
 condemnationem probrosis dedecoran-
 tibusque notis inustam esse voluerunt.

Hoc igitur primum esse gravamen,
 propter quod Constitutio, quæ incipit
Unigenitus, ab Academicis Parisiensibus
 recipi non possit, quod celebris Auctor
 e Regis Christianissimi subditis, e nu-
 mero (*) Magistrorum hujus Universi-
 tatis, Sacerdos Parisinus, ea Consti-
 tutione, nullis adhibitis juris solemni-
 tatibus, tanquam fidei Catholicæ hostis
 traducitur; ac licet propositiones e scri-
 ptis suis avulsas partim truncatas esse,
 partim

(*) Anno Domini 1653. die Novembris 29.
 graduatus fuit in Artibus Magister *Paschasius*
Quesnel Parisinus. *Ex Commentariis Uni-*
versitatis.

Sæc. XVIII. partim in alienum sensum detortas pa-
 A. C. 1719. lam conqueratur, neglectis illius que-
 relis, quibus cælum terramque con-
 testatur, se ab iis, qui immerito sibi
 imputantur, erroribus penitus alienum
 esse (*), inauditus condemnatur.

2. Propositiones illas acervatim &
in globo, ut ajunt, damnatas esse, tan-
 quam *falsas, captiosas, piarum aurium*
offensivas . . . ac demum ut hæreticas re-
spective: adeo ut quælibet ex iis notis,
 sive, ut loquuntur, *qualificationibus*,
 quasdam ex illis centum & una *respi-*
ciat Propositiones; sed quænam ex iis
 captiosæ sint, quænam piarum aurium
 offensivæ, & quæ hæreticæ, non de-
 clarari a Romano Pontifice in illa, quæ
 nomine ipsius inscribitur. Constitutione:
 inde fieri, ut ea non possit ab Episcopis
 aut aliis, ad quos emissa est, concorditer
 cum Romano Pontifice intelligi &
 accipi, propterea quod Romani Pon-
 tificis sensus lateat, nec a quoquam
 nisi ab ipso reteri possit atque revelari.

3. Plurimas ex Propositionibus ea-
 dem condemnatione involutis, totidem
 verbis

(*) Non est Romanis consuetudo damnare
 aliquem hominem, priusquam is, qui accu-
 satus, præsentibus habeat accusatores, locum-
 que defendendi accipiat ad abluenda crimina.
Festus apud D. Lucam Act. Apost. c. 25. v. 16.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

verbis expressas, aut in sacris scripto-
ribus, aut in libris Sanctorum Patrum
reperiri: quod in caussa sit, cur nisi ex-
plicationibus adhibitis, si tamen ad-
hiberi queant idoneæ, non possit ad-
mitti Constitutio.

4. Explicationes illas non solum ab
Eminentissimo Cardinali Noaillio Ar-
chiepiscopo Parisiensi, aliisque doctri-
na & pietate insignibus Episcopis, sed
etiam a Rege Christianissimo, & Au-
gustissimo Principe Regni Rectore Duce
Aurelianensi, toto triennio enixissime
fuisse postulas, nec ullum aliud ob-
tentum responsum, nisi *parendum esse*,
Constitutionemque *pure & simpliciter* ac
sine ulla inquisitione accipiendam. Ex
eoque responso sequi.

5. Pontificem Romanum, exclusis
aliis Episcopis, credi oportere solum
doctrinæ Christianæ judicem, eumque
errori minime obnoxium: adeoque ina-
niter se fatigasse Apostolos, cum pri-
mum omnium Concilium Hierosolymi-
tanum congregarunt; solum enim circa
dubia, quibusangebantur fideles, con-
sulendum fuisse Divum Petrum, & ejus
decisioni religiose obtemperandum:
frustra pariter ex omnibus Orientis &
Occidentis partibus Episcopos ad œcu-
menica Concilia celebranda magnis
sumptibus laboribusque fuisse identidem
con-

Sæc. XVIII. convocatos: quandoquidem soli Pontifices Romani, quos ab omni errandi periculo tutos credi oporteat, res controversas potuissent auctoritate sibi solis concessa in tribunali suo definire, easque vel fide tenendas, vel opere implendas imperare ceteris Episcopis, quibus ad exequenda Pontificia iudicia solæ obsequii partes fuissent relictæ. Quis autem aut Apostolorum consilium improbare audeat, aut universalis Ecclesiæ consuetudinem, quam ab Apostolis accepit, congregandi Concilia, ut exortæ quæstiones vel circa dogmata, vel circa mores, vel circa disciplinam, supremo & *irreformabili* dirimerentur iudicio, omnesque Ecclesiæ Ministri tam superiores quam inferiores, ipseque Romanus Pontifex, in ordinem cogentur? Quis potius non doleat, quod illa consuetudo in defuetudinem abierit, unde Curia Romanæ data sit occasio, ut speciosum illud, quod perperam sibi attribuit, quodque soli Ecclesiæ Catholicæ, quæ est *columna & firmamentum veritatis*, a Christo concessum est, non errandi donum sibi arroget, suam ultra legitimos fines extendat potentiam, pervertat sacrum Hierarchiæ Ecclesiasticæ ordinem, spretis obtritisque aliorum Episcoporum iuribus, supremumque in alias Ecclesias domi-

dominatum exercent? Ex quo deplora- Sæc. XVIII.
 randa magnarum Ecclesiarum schis- A. C. 1719.
 mata prodierunt, quæ nisi remittatur
 ille dominatus, ad Ecclesiæ Romanæ
 finem nunquam reversuræ videantur.

6. Inde pariter sequi, Regis Chri-
 stianissimi subditos *ab implendo debito erga*
ipsum officio excommunicationis etiam in-
justæ metu impediri debere: quoniam do-
 ctrina contraria, quæ est Ecclesiæ Ca-
 tholicæ doctrina, damnata est per Con-
 stitutionem, quæ incipit *Unigenitus*, pro-
 positione 91.

Addidit idem Syndicus, se cetera
 præmittere, quæ tum ab illustrissimis
 Præsulibus, tum a clarissimis Theolo-
 gis notata sunt, atque animadversa tan-
 quam ad se potissimum spectantia, circa
 utriusque fœderis discrimen, circa
 Christi gratiæ efficaciam, circa præ-
 ceptum divinæ charitatis, administra-
 tionem Sacramenti Pœnitentiæ, Sa-
 crarum Scripturarum lectionem, &c.
 quæ D. Petri successorem movere de-
 buerant, ut decessorum suorum, præ-
 fertimque Sanctorum Leonis Magni &
 Gregorii itidem Magni, aliorumque
 exemplo, tot Theologorum & Episco-
 porum justis exostulationibus & que-
 relis satisfaceret. Sed Clementem Pa-
 pam XI. sese ab omni erroris periculo
 in iis, quæ quomodocumque definit, sive
 de jure agatur, sive de facto, credi velle

Hist. Eccles. Tom. LXX. G im-

Sæc. XVIII. immunem; suasque sanctiones quasi
A. C. 1719. totidem Dei oracula pari religione, sine
 ullo examine ab omnibus Christianis
 cujuscumque sint conditionis, admitti
 In quo præsentibus Curiae Romanae
 placitis adlanditur, sed a veteri Ec-
 clesiae Romanae ipsorumque Pontificum
 doctrina longe recedit. Nam præter
 quam quod D. Gregorius Magnus nulli
 modo Pontificiorum Decretorum me-
 minit, quasi essent certissimæ fidei re-
 gulæ, sed tantummodo Canonum Ec-
 clesiae Catholicae in Conciliis Genera-
 libus repræsentatæ, cum in Epistola
 sua Synodica testatur se quatuor prima
 Concilia non minori reverentia prosequi
 quam quatuor Evangelia: pervulgatum
 esse quod Alexander III. cap. *Si quando*
Extra de Rescriptis, ad Archiep. Raven-
 scribit: *Aut Mandatum nostrum reverentia*
adimpleas, aut per literas tuas quare adimple-
non possis, rationabilem causam prætendas
quia patienter sustinebimus, si non feceris
quod prava nobis fuerit insinuatione sug-
gestum. Et Innocentius III. cap. *A. no-*
bis 28. Extra de sententia Excommunicatio-
tionis, ut ostendat non esse acquiescen-
 dum referenti, nisi constet de relato
Judicium Dei, inquit, veritati, quæ non
fallit nec fallitur, semper innititur: judi-
cium autem Ecclesiae (quanto magis Ro-
 mani Pontificis) nonnunquam opinionem
 sequi

sequitur, quam & fallere sæpe contingit & Sæc. XVIII.
falli. His duobus scientiæ Canonici A. C. 1719.
 gloria florentissimis Pontificibus tertium
 accedere in sacra Theologiæ Facultate
 non minus conspicuum, Adrianum VI.
 qui *Quæstionibus* in lib. 4. Magistri Sen-
 tentiarum, *quæstione de Sacramento Con-*
firmationis, art. 3. mentem suam diser-
 tissime aperit his verbis: *Certum est*
quod Pontifex possit errare etiam in iis, quæ
tangunt fidem, hæresim per suam determi-
nationem aut decretalem asserendo. Plures
enim fuerunt Pontifices Romani hæretici.
 Hæc quidem scripsisse Adrianum cum
 esset Doctor privatus; sed ea, postquam
 assumptus fuit in Pontificem, adeo non
 ejurasse, ut typis imprimenda Romæ
 Anno 1522. vel curaverit, vel permiserit.

Quod vero spargunt Curia Romanæ
 assentatores Constitutionem, quæ incipit
Unigenitus, ab omnibus orbis Christiani
 Ecclesiis fuisse acceptatam, id tanquam
 a vero abhorrens inficiatus est Syndi-
 cus Universitatis. Nam illam quidem
 in regionibus, quas vocant *Obedientiæ*,
 ad Templorum valvas apponi potuisse
 ab Inquisitionis Romanæ Ministris, qui-
 bus si repugnent earum regionum Epi-
 scopi, eandem sint subituri sortem,
 quam expertus est non ita pridem Epi-
 scopus Orvietensis, qui Ministrorum il-
 lorum jussu comprehensus, Romam

Sæc. XVIII translatus est, ubi etiamnum carcere
A. C. 1719. inclusus detinetur: verum nullo certo
 argumento probari posse, Constitutionem illam fuisse usquam ab Episcopis legitime congregatis, prævio examine libero, ut juris est, acceptam, & suarum Ecclesiarum traditioni, consulto prius Clero, seu Presbyterio, consentientem renuntiatam.

Acceptam quidem fuisse illam ab aliquot Episcopis nostratibus, sed tantæ sententiarum diversitate, ut ipsi neque inter se, neque cum Romano Pontifice fuerint concordēs. Id tamen iis esse commune, quod Constitutioni non acquiescant, nisi relatione facta ad interpretationes verborum & sententiarum, quas ex ingenio suo subjecerunt, quæque non minus offendunt Romani Pontificis animum, quam eorum resistentia, qui Constitutionem omnino respuunt. Cum enim ea sit Pontificis voluntas, ut Constitutio sua *pure & simpliciter* accipiatur, non gravius contra ipsum peccari ab iis, qui Constitutionem rejecerint, quam ab aliis qui eam limitatam & suo dumtaxat sensu explicatam admiserint.

His omnibus a Syndico expositis hæc verba conclusit: Jam singuli Universitatis Ordines iisdem fere adductarum rationum momentis, quæ quatuor lustre

lustres Episcopos Mirapicensem, Sene- Sæc. XVIII.
censem, Montispeffulanum, & Bolonien- A. C. 1719.
sem, ipsumque Eminentissimum Car-
dinalem Noailium Archiepiscopum no-
strum, qui nobis instar millium esse de-
bet, permoverunt, Appellationem a
Constitutione, quæ incipit *Unigenitus* ad
Generale Concilium necessariam esse
judicaverunt.

Nihil igitur jam mihi superest, in-
quit, nisi ut a vobis pro meo munere
postulemi, Appellationem illam, salva
& retenta cum Apostolica Sede, quæ
est unitatis centrum, communionem,
salva pariter & illæsa, quæ secundum
Canones Romano Pontifici B. Petri Suc-
cessori debetur, reverentia, nomine to-
tius Universitatis interponi; nec tan-
tum a prædicta Constitutione, verum
etiam ab iis, quæ ex illa consecuta sunt
aut deinceps consequentur, speciatim-
que a literis promulgatis Romæ die 8.
Septembris postremo elapsi, ac Romani
Pontificis nomine ad omnes Christi fi-
deles emissis; rogarique amplissimum
Rectorem, ut unacum Viris Academi-
cis delegatis ad Eminentissimum Car-
dinalem Noailium Archiepiscopum Pa-
risiensem se conferat, ipsi nomine Uni-
versitatis gratulaturus, quod in vindi-
canda avitæ Religionis puritate, asse-
xendaque Christianarum Scholarum li-

Sæc. XVIII. bertate, strenuum se & invictum de-
 A. C. 1719 fensorem exhibuerit.

§. XIV.

De Parisiensibus doctrinæ articulis.

*Dorſavn.
Journal de
la Conſt.
pag. 407.*

Postquam Parisiensis Facultas Theo-
 logica jam ante biennium primam
 partem articulorum, in quibus doctrina
 præfatæ Facultatis exposita erat, typis
 ediderat, in pluribus Sorbonæ comi-
 tiis secunda eorum pars examinabatur:
 ast tot annotationes additæ, propo-
 sitiones æquivocæ, suspectæ, hærelique
 proximæ lituris eliminatæ, adhibitæ
 que temperamentis moderatæ fuerunt,
 ut omnes omnino articulos ad novam
 formam esse revocandos, unanimi suf-
 fragio decerneretur: Cum autem id
 ob discrepantium opinionum pertinaciam,
 & fanaticum contradicendi æ-
 stum gravis & diuturni laboris opus es-
 set, refractarii Doctores hanc moram
 in rem suam vertere, interim vero ter-
 tiam doctrinæ partem, in qua præci-
 pue de gratia agebatur, obtrudere ni-
 tebantur. Hunc in finem articulos a
 se propositos exeunte verni jejunii tem-
 pore Facultatis Doctoribus consignab-
 ant: quoniam vero hæc tertia pars
 haud absimilis a secunda, necnon cre-
 bris plurium contradictionibus obnoxia
 effect

*Vid. supra
t. 68. p. 305.*